

2018-07-13

INRIKTNINGSBESLUT

FI Dnr 18-11833

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Kontracykliskt buffertvärde

Finansinspektionens utreder höjning av kontracykliska kapitalbufferten

Finansinspektionen (FI) bedömer att det kontracykliska buffertvärdet kan behöva höjas. FI kommer därför att remittera ett förslag till nya föreskrifter om det kontracykliska buffertvärdet den 30 juli. Beslut om buffertvärdet ska ändras fattas av Finansinspektionens styrelse i september 2018.

FI fastställer samtidigt det kontracykliska buffertriktvärdet till 0,11 procent.

Ärendet

Finansinspektionen (FI) ska enligt 7 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar fastställa ett kontracykliskt buffertriktvärde och ett kontracykliskt buffertvärde varje kvartal.

FI aktiverade den kontracykliska kapitalbufferten för Sverige den 8 september 2014 och har därefter höjt den i omgångar. Det senaste beslutet att höja det kontracykliska buffertvärdet, från 1,5 till 2 procent, fattade FI den 14 mars 2016. Detta värde tillämpas sedan den 19 mars 2017.¹

Senast FI fattade beslut i frågan var den 26 april 2018. Då beslutade myndigheten att det kontracykliska buffertvärdet skulle vara oförändrat på 2 procent. Samtidigt fastställdes buffertriktvärdet till 0 procent.

Finansinspektionens bedömning

Syftet med den kontracykliska kapitalbufferten är att upprätthålla och stärka bankernas motståndskraft. Bufferten ska se till att banksystemet som helhet har tillräckligt med kapital för att upprätthålla flödet av krediter till hushåll och företag när störningar i det finansiella systemet kan ge upphov till en kreditåtstramning. Den kontracykliska kapitalbufferten är ett kapitalkrav som varierar över tid. Det innebär att bufferten ska aktiveras och byggas upp när finansiella obalanser och därmed systemriskerna bedöms öka. I en påföljande lågkonjunktur, eller vid stora förluster i bankerna, kan buffertkravet minskas för att motverka en åtstramning i utlåningen och på så sätt mildra nedgången i ekonomin.

¹ *Ändring av föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde.* Publicerad på fi.se den 15 mars 2016, FI Dnr 16-742.

FI höjde den kontracykliska kapitalbufferten till 2 procent i mars 2016. Sedan dess har räntorna fortsatt varit låga, vilket bedöms ha drivit upp risktagandet i den finansiella sektorn. Den starka viljan att ta risker har medfört att utbudet av företagsobligationer med lägre kreditbetyg har ökat. Skillnaden i den förväntade avkastningen på riskfyllda och säkra tillgångar (den så kallade riskpremien) har varit mycket liten de senaste fem åren (diagram 1).

Dessutom har utlåningen till hushåll och icke-finansiella företag sedan mars 2016 växt snabbare än vad FI bedömer vara långsiktigt hållbart. Under hösten 2017 påpekade FI att en höjning av buffertvärdet kunde bli aktuell om utlåningstillväxten inte avtog. En sådan inbromsning har inte skett (diagram 2). Utlåningen har i genomsnitt växt med 7,7 procent de senaste fem kvartalen, jämfört med de 6,4 procent som observerades när FI höjde bufferten 2016.² Detta tyder på att systemriskerna har ökat sedan 2016.

Det svenska banksystemets motståndskraft bedöms ha ökat något sedan 2016, då bankerna nu håller mer kapital (diagram 3). Men FI bedömer att ökningen inte är tillräckligt stor för att motsvara den ökning i systemrisker som skett under samma period. Därmed har riskerna för den svenska ekonomin ökat. Detta talar för att den kontracykliska kapitalbufferten bör höjas till 2,5 procent. FI kommer därför att remittera ett sådant förslag den 30 juli.

Kreditgapet var 2,34 procent det första kvartalet 2018 (diagram 4).³ Det innebär att det kontracykliska buffertriktvärdet beräknas till 0,11 procent (diagram 5).

FINANSINSPEKTIONEN

Erik Thedéen
Generaldirektör

Michael Andersson
Senior analytiker

Beslut i detta ärende har fattats av FI:s generaldirektör Erik Thedéen efter föredragning av seniora analytikern Michael Andersson. I den slutliga handläggningen har även chefsekonom Henrik Braconier deltagit.

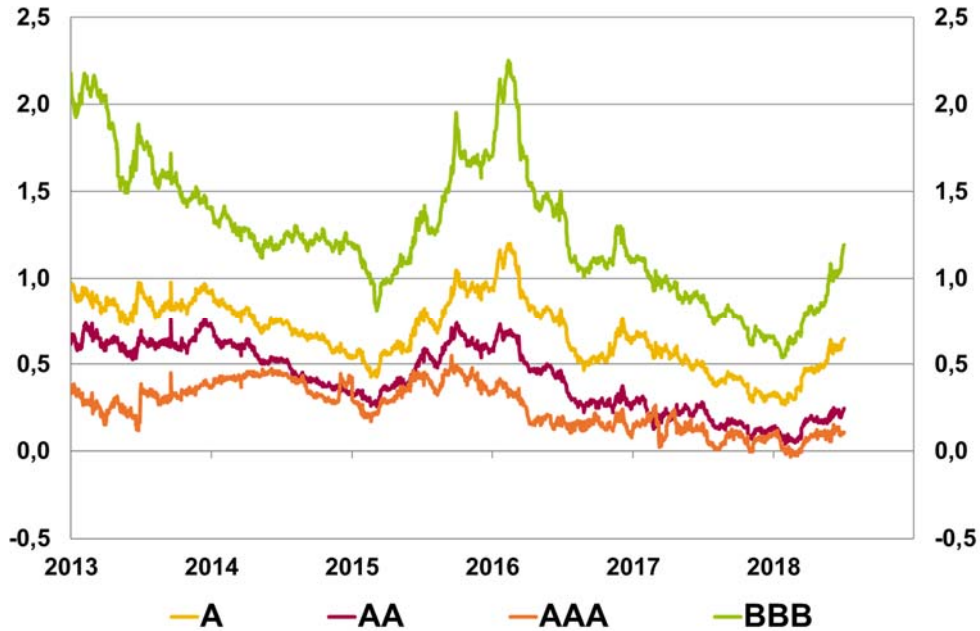
² Inför detta beslut (kvartal 3 2018) har FI valt att byta datakälla för de icke-finansiella företagens marknadsfinansiering, från Finansräkenskaper till Svensk värdepappersdatabas (SVDB).

³ FI beräknar kreditgapet med Baselkommitténs standardmetod, se *Guidance for national authorities operating the countercyclical capital buffer*, December 2010, Basel Committee on Banking Supervision, Bank for International Settlements.

Bilaga 1: Diagram

Diagram 1. Riskpremier

Procentenheter

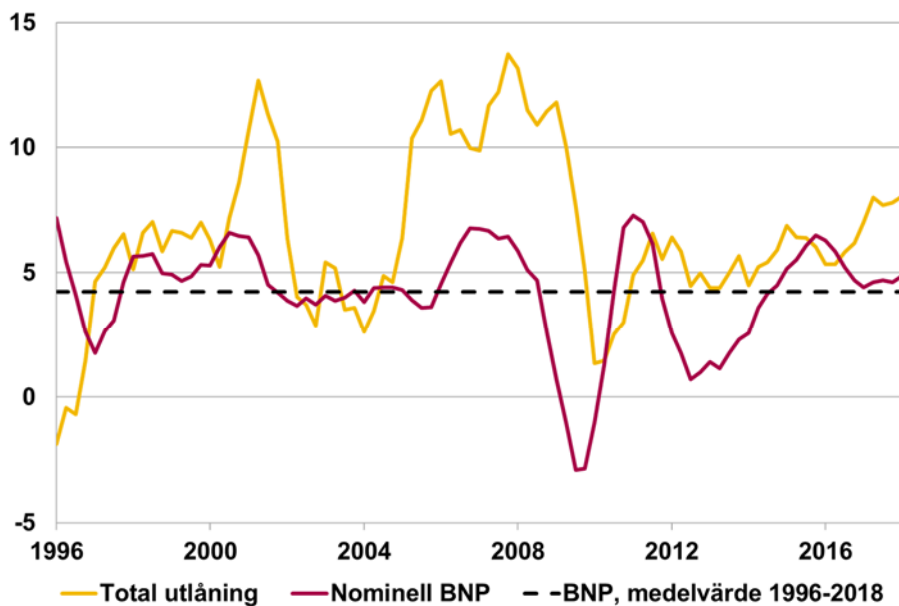

Anmärkning: Ränteskillnader för företagsobligationer med olika kreditbetyg inom euroområdet. Skillnaden beräknas mellan iBoxx euro corporates, med en löptid på fem-sju år, och Thomson Reuters euro kontra euribor ränteswappar.

Källa: Thomson Reuters Datastream.

Diagram 2. Total utlåning och nominell BNP

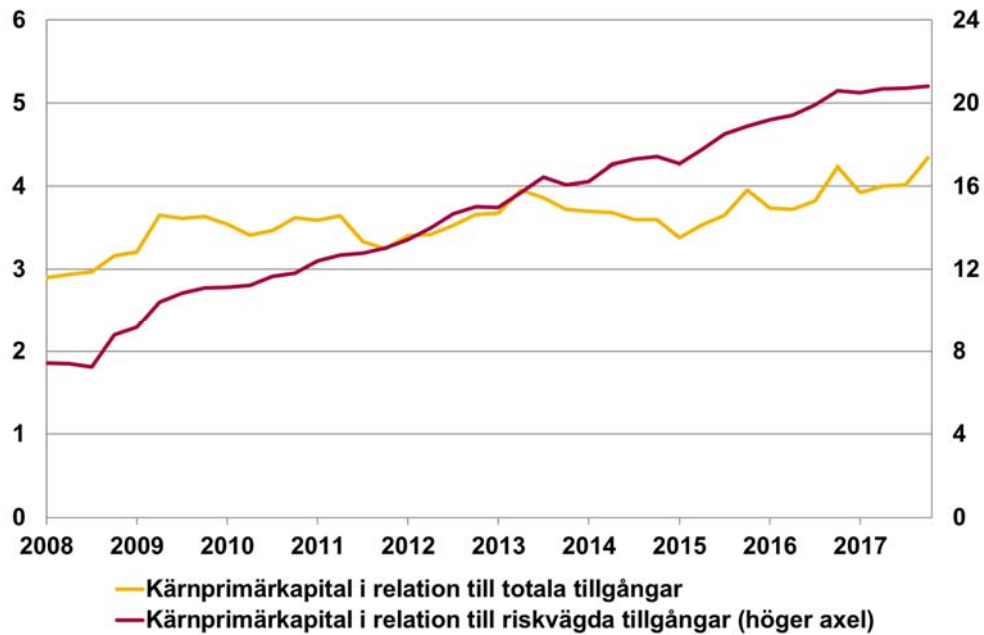
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

Diagram 3. Kärnprimärkapital

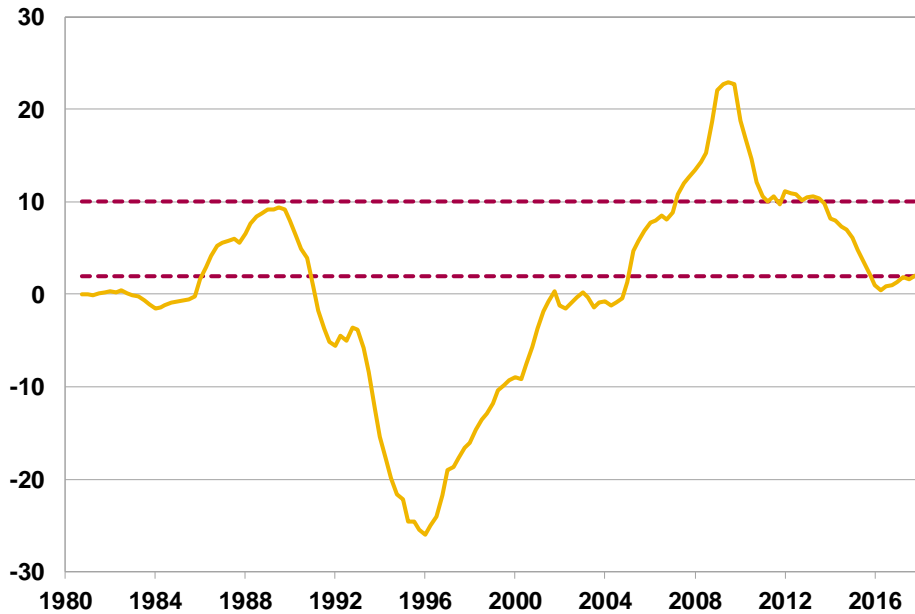
Procent

Källa: FI.

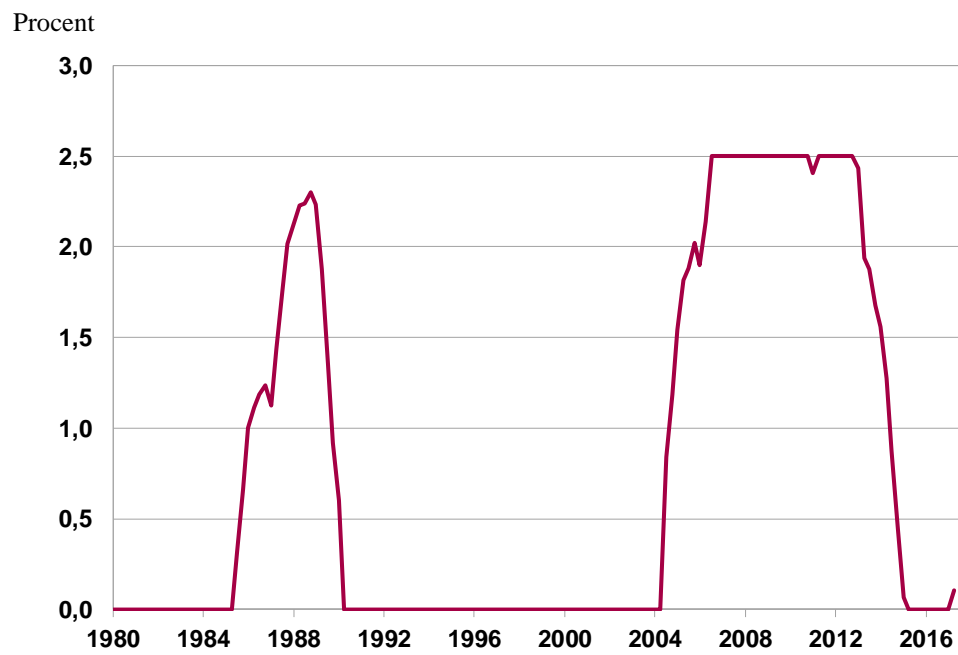
Diagram 4. Kreditgap enligt standardmetoden

Avvikelse från trend i procentenheter

Anmärkning: De sträckande linjerna visar de tröskelvärden (2 respektive 10 procent) som enligt standardmetoden används för att omvandla kreditgapet till ett buffertriktvärde.

Källa: FI och SCB.

Diagram 5. Buffertnivå enligt standardmetoden

Källa: FI.